

Sociální pedagogika definice - naše myšlenková mapa

Aplikované odvětví pedagogiky zabývající se výchovným působením na rizikové a sociálně znevýhodněné skupiny mládeže a dospělých.

Stojí na 2 základech - filozofické myšlení a tradice sociální práce.

Rozvoj osobnosti - soběstačnost

Člověk je bio-psycho-socio-spirituální celek

Spolupráce mezi jedincem a společností

Integrace a inkluze jedinců do společnosti

Vytváří vhodné prostředí k socializaci a rozvoji

Finální verze definice

Sociální pedagogika vnímá jedince jako bio-psycho-socio-spirituální celek a přispívá k socializaci všech sociálních skupin, jejich rozvoji, nejen jako skupiny, ale i jako seberozvoj jedince, a spolupráci mezi jedinci a skupinami. Tohoto se snaží dosáhnout vytvořením bezpečného a příjemného prostředí.

Zdroje:

Základy sociální pedagogiky - Stanislav Bendl, vydavatelství - UKPDF, 2016 ISBN

978-80-7290-881-3

Sociální pedagogika - Miroslav Procházka, vydavatelství GRADA, 2012 ISBN

978-80-247-3470-5

Národní pedagogický institut České republiky

Kapitoly z obecné pedagogiky - Jarmila Svobodová a Bohumíra Šmahelová, 2007, ISBN

978-80-86633-81-7

2

Sociální pedagogika je vědní disciplína, studijní a profesní obor a vyučovací předmět (1), která je zaměřena na všechny sociální, věkové a kulturní skupiny (2) se záměrem optimalizovat a usměrňovat životní situace a procesy, a to s důrazem na vnitřní potenciál člověka a jeho aktivitu, (3) se záměrem vést jej k samostatnosti

1- Příspěvatelé
Wikipedie, Sociální
pedagogika [online],
Wikipedie: Otevřená
encyklopedie, c2023,
Datum poslední revize
27. 05. 2023, 14:47
UTC, [citováno
26. 09. 2023]

<https://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Soci%C3%A1ln%C3%AAD_pedagogika&oldid=22831918>

2 - KRAUS,
Blahoslav.
Základy
sociální
pedagogiky.
Vyd. 1.

3 - KNOTOVÁ, Dana
a kol. Úvod do
sociální pedagogiky.
Studijní texty pro
studenty oboru
sociální pedagogika.
[online] Masarykova
univerzita. 2014.
[cit. 26. 09. 2023]
<https://digilib.phil.muni.cz/_flysystem/fedora/monography/131846-monography.pdf>

3

"Sociální pedagogika jako pedagogická vědní disciplína rozšiřuje proces výchovy a vzdělávání za hranice školy a školských zařízení. Výchova a vzdělávání v jejím pojetí zahrnuje celkové pojetí společnosti kultury a politiky a také nejbližší životní prostředí dítěte, kterým je především rodina a další sociální skupiny. Sociální pedagogika se nezaměřuje pouze na rozvoj potencialit každého jedince, ale na komplexní chápání jedince a jeho socializaci." (Šafránková, 2011)

"Disciplína pedagogiky zabývající se širokým okruhem problémů spjatých s výchovným působením na rizikové a sociálně znevýhodněné skupiny mládeže a dospělých." (Průcha et al., 2003)

"Poláčková definuje sociální pedagogiku jako interdisciplinární vědní odbor, který interaguje a rozvíjí poznatky věd o člověku a společnosti do edukačního, preventivního a reedukačního prostředí." (podle Kraus & Poláčková, 2001)

"Čtyři přístupy k pojetí sociální pedagogiky z poněkud jiného zorného úhlu uvádí Z. Bakošová. Vnímá ji jako obor, jehož cílem je:

1. objasňovat vztahy výchovy a prostředí
2. zabývat se výchovou a právními nároky na výchovu
3. vnímat výchovu jako pomoc všem věkovým kategoriím,
4. zabývat se odchylkami sociálního chování (Bakošová, 2005, str.19)

"Sociální pedagogika přispívá k předcházení sociálním konfliktům mezi jedinci, skupinami a širšími sociálními celky a napomáhat jejich řešení." (Lorenzová, 2001)

Možnost rozdílného pojmání sociální pedagogiky vyplývá také z toho, zda ji pojmáme jako obor teoretický, nebo spíše jako oblast aplikovanou, praktickou." (Kraus, 2008)

SEZNAM LITERATURY:

- Šafránková, D. (2011). Pedagogika. Grada.
- Kraus, B. (2008). Základy sociální pedagogiky. Portál.
- Průcha, J., Mareš, J., & Walterová, E. (2003). Pedagogický slovník (4. aktualiz. vyd). Portál.
- Kraus, B., & Poláčková, V. (2001). Člověk - prostředí - výchova: k otázkám sociální pedagogiky. Paido.
- Lorenzová, J. (2001). Sociální pedagogika jako pomáhající disciplína. Pedagogika, 2001(3).

finální definice:

Sociální pedagogika se zaměřuje na rozvoj komplexního chápání světa každého jedince. Zaměřuje se na rozvoj sociálních dovedností jedince a poskytování výchovného rámce pomáhající prevenci maladaptivního chování ve společnosti.

4

Sociální pedagogika je interdisciplinární vědní obor, který zkoumá sociální kontexty a vztahy v prosecech výchovy a vzdělávání. Zaměřuje se na zvládání životních situacích bez ohledu na věk. Svoje místo má všude, kde selhává rodina a škola. Jde o pomáhání jedinci s utvářením optimálního životního způsobu a žití v souladu s potřebami jedince a celé společnosti.

Průcha, Jan (2009). Pedagogická encyklopedie. Praha: Portál.

Šafránková, D. (2011). Pedagogika. Grada.

Průcha, J., Mareš, J., & Walterová, E. (2003). Pedagogický slovník (4. aktualiz. vyd). Portál.

Bendl, S. (2016). Základy sociální pedagogiky. Univerzita Karlova, Pedagogická fakulta.

Janiš, K., Kraus, B., & Vacek, P. (2005). Kapitoly ze základů pedagogiky: studijní text (2. vyd). Gaudeamus.

Bakošová, Z. (1994). Sociální pedagogika: Vybrané problémy. Univerzita Komenského.

5

1) Gulová, Lenka (2008), Sociální pedagogika a multikulturní výchova v otázkách, MU

Sociální pedagogika se zaměřuje nejen na problémy patologického charakteru, marginálních skupin, částí populace ohrožených ve svém vývoji a potencionálně deviantně jednajících, ale především na celou populaci ve smyslu utváření souladu mezi potřebami jedince a společností, na utváření optimálního způsobu života v dané společnosti.

2) Prucha, Jan/Walterová, Eliška/Mareš, Jiří (2008), Pedagogický slovník, Portal

Disciplína pedagogiky zabývá se širokým okruhem problémů spjatých s výchovným působením na rizikové a sociálně znevýhodněné skupiny mládeže a dospělých. Mezi tyto problémy patří zejména poruchy rodiny a rodičovství, náhradní rodinná výchova, týrané, zneužívané a zanedbávané děti, delikvence a agrese mládeže, dětská prostituce a pornografie, dodržování práv dítěte, resocializace a reedukace trestaných osob a další.

3) Prucha, Jan (2009) Pedagogická encyklopedie, Portal

Sociální pedagogika je vědní obor transdisciplinární povahy, který se zaměřuje na roli prostředí ve výchově, na zvládání životních situací bez ohledu na věk ve smyslu napomáhání souladu potřeb jedince a společnosti, na utváření optimálního životního způsobu.

4) Němec, Jiří a kol (2002), Kapitoly ze sociální pedagogiky a pedagogiky volného času, str. 9, Paido

Sociální pedagogika nese význam spojený s pomocí potřebným, tím se myslí lidí znevýhodnění v poměru k normálu.

5) Procházka, Miroslav (2012), Sociální pedagogika, str. 11, grada

Sociální pedagogika jako poměrně nová disciplína stojí ve své podstatě na dvou základech. Jedním je tradice filozofického myšlení, jež se soustřeďuje na výpovědi o složitém vztahu společnosti a člověka, druhým je tradice sociální práce, příklady péče, solidarity a starosti o druhé, jež doprovází praxi mezilidského soužití ve všech historických epochách.

Sociální pedagogika se zabývá lidmi bez ohledu na věk, rasu či sociální status. Vytváří ideální prostředí pro rozvoj jedince ve společnosti. Pomocí výchovy se snaží předcházet vzniku sociální patologie.

6

Vědní disciplína, která se zabývá výchovou a vzděláváním i mimo školní prostředí. Zabývá se primárně vztahem mezi jedincem a sociálním prostředím. Zaměřuje se také na prevenci sociálně patologických jevů.

- Průcha, J. (2003). Pedagogický slovník. Portál.
- Čábalová, D. (2011). Pedagogika. Grada.
- Průcha, J. (1998). Pedagogický slovník. Portál.
- Šafránková, D. (2019). Pedagogika. Grada.
- Janiš, K., Kraus, B. & Vacek, P. (2005). Kapitoly ze základů pedagogiky. Gaudeamus.

SocPed jako aplikované odvětví pedagogiky zabývající se výchovným působením na rizikové a sociálně znevýhodněné skupiny mádeže a dospělých.

BENDL, Stanislav. Základy sociální pedagogiky. V Praze: Univerzita Karlova, Pedagogická fakulta, 2016. ISBN 978-80-7290-881-3.

Jde o pomoc, kterou potřebují lidé, nejsou-li schopni samostatně spravovat své záležitosti, když se musejí vypořádávat se životními úkoly, problémy.

KRAUS, Blahoslav. Základy sociální pedagogiky. Vyd. 2. Praha: Portál, 2014. ISBN 978-80-262-0643-9.

SocPed se zabývá výchovným působením na všechny skupiny společnosti bez ohledu na věk a sociální zázemí. Zaměřuje se na rozvoj potencialit jedince, jeho socializaci a vliv prostředí na jeho výchovu.

Tuháčková
Schmidtová
Němec
Cihlářová
Pokorná

7

SocPed se nezaměřuje pouze na rozvoj potencialit každého jedince, ale na komplexní chápání jedince a jeho socializaci.

ŠAFRÁNKOVÁ, Dagmar. Pedagogika. Vyd. 2. Praha: Grada, 2011. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-2993-0.

KRAUS, Blahoslav. Základy sociální pedagogiky. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-383-3.

SocPed je vědní obor transdisciplinární povahy, který se zaměřuje na roli prostředí ve výchově a na zvládání životních situací bez ohledu na věk.

ŠAFRÁNKOVÁ, Dagmar. Pedagogika. Praha: Grada, 2011. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-2993-0.

V našem pojetí chápeme sociální pedagogiku jako vědu, která se zabývá vztahy mezi jedincem (sociální skupinou) a sociálním prostředím (společností) ve výchově a vzdělávání.